

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR FÖR ANSLUTNING AV ELEKTRISKA ANLÄGGNINGAR TILL ELNÄT OCH ÖVERFÖRING AV EL TILL SÅDANA ANLÄGGNINGAR (KONSUMENT)

ALLMÄNNA AVTALSVILLKOR utarbetade av Energiföretagen Sverige efter överenskommelse med Konsumentverket.

1. Inledande bestämmelser

1.1 Dessa allmänna avtalsvillkor gäller mellan elnätsföretaget och konsumenten och avser anslutning av elektriska anläggningar och överföring av el. Andra villkor gäller för den som bedriver näringsverksamhet eller annan likartad verksamhet.

Beträffande inmatning av el som kommer från elektriska produktions- och energilagringsanläggningar tillämpas andra villkor.

1.2 Dessa allmänna avtalsvillkor gäller tills vidare och får ändras först efter godkännande av Energiföretagen Sverige och Konsumentverket gemensamt.

Elnätsföretaget har rätt att införa sådana ändringar av de allmänna avtalsvillkoren gentemot konsumenten. När elnätsföretaget inför sådana ändringar får de nya villkoren inte börja tillämpas förrän tidigast två månader efter att ett särskilt meddelande om ändringarna har skickats till konsumenten.

1.3 Om konsumenten innehar en fastighet, eller del av en fastighet, med annan rätt än äganderätt, exempelvis hyresrätt eller bostadsrätt, ska konsumenten aktivt verka för att elnätsföretaget gentemot fastighetens ägare tillförsäkras samma rättigheter som om konsumenten varit fastighetens ägare.

1.4 I dessa allmänna avtalsvillkor avses med

- *anvisat elhandelsföretag*: det elhandelsföretag som säljer el till den konsument som inte själv väljer elhandelsföretag. Det anvisade elhandelsföretaget utses av elnätsföretaget.

- *elhandelsföretag* (elleverantör enligt ellagen (1997:857)): det företag som en konsument köper sin el av.

- *elnätsföretag*: det företag som med stöd av nätkoncession ansluter och överför el åt konsumenten.

- *konsument*: en fysisk person till vilken el överförs huvudsakligen för ändamål som faller utanför näringsverksamhet.

- *konsumentens anläggning*: anläggning för användning av el inom fastigheten/ bostaden efter anslutningspunkten.

- *nätkoncession*: tillstånd att dra fram, använda och underhålla starkströmsledningar i det område där konsumentens anläggning finns.

- *passdel*: avser den del av säkringsutrustningen som begränsar storleken på den säkring (propp) som kan användas.

- *uttagspunkt*: enligt ellagen den punkt där en konsument, som har ett avtal med ett elnätsföretag, tar ut el för förbrukning.

2. Parternas avtal

2.1 För anslutning till elnätet samt överföring av el till konsumentens uttagspunkt gäller dessa allmänna avtalsvillkor. Elnätsföretaget tillämpar vid varje tidpunkt gällande prisbestämmelser.

2.2 Om elnätsföretaget eller konsumenten så önskar ska skriftlig anmälan göras eller skriftligt elnätsavtal upprättas.

Konsumenten ska styrka sin identitet vid avtalstecknandet, om elnätsföretaget begär det.

Ett avtal mellan en konsument och ett elnätsföretag ska innehålla uppgifter om

1. elnätsföretagets namn, adress, telefonnummer och webbplats,
2. när avtalet träffas och dess giltighetstid,
3. elnätsföretagets åtagande gentemot konsumenten,
4. villkoren för fakturering och betalning,
5. villkoren för uppsägning av avtalet,
6. villkoren för ersättning om elnätsföretaget inte uppfyller sitt åtagande enligt avtalet,
7. var konsumenten kan hitta information om elnätsföretagets priser och övriga villkor, och
8. hur konsumentrelaterad information tillhandahålls.

2.3 Elnätsföretaget bestämmer spänning och strömart. Om ändringar av dessa medför kostnader för konsumenten vid utbyte av apparater m.m. ska kostnaderna ersättas av elnätsföretaget. Hänsyn ska därvid tagas till uppkommen värdeförändring.

2.4 Konsumenten får inte ansluta en produktions- eller energilagringsanläggning till elnätet utan elnätsföretagets godkännande.

Om överföringen av el till konsumentens anläggning avbryts kommer även inmatning av el till elnätet upphöra.

3. Hinder mot avtalets fullgörande

3.1 Part är inte skyldig att fullgöra avtalet om fullgörandet väsentligt försvåras till följd av hinder som denne inte råder över. Som hinder räknas krig, myndighetsbeslut, störningar i allmänna transportväsendet, extrema väderleksförhållanden eller annan händelse av exceptionell karaktär som väsentligt inverkar på avtalets fullgörande och som part inte kunnat förutse och vars skadliga inverkan part inte rimligen kunnat undanröja.

Även om elnätsföretaget inte är skyldigt att fullgöra avtalet enligt första stycket föreligger rätt till skadestånd för konsumenten vid avbrott i överföringen enligt bestämmelser i ellagen som återges i punkterna 4.2-4.4 nedan.

3.2 Om den systemansvariga myndigheten Svenska kraftnät begär att uttaget av el i området ska begränsas eller avbrytas kan elnätsföretaget enligt ellagen bli skyldigt att avbryta eller begränsa överföringen av el till konsumentens uttagspunkt.

3.3 Elnätsföretaget har rätt att avbryta överföringen av el för att vidta åtgärder som är motiverade av elsäkerhetsskäl eller för att upprätthålla en god drift- och leveranssäkerhet. Avbrottet får inte i något fall pågå längre än åtgärden kräver.

3.4 Kan elnätsföretaget förutse annat än kortvariga avbrott i överföringen ska konsumenten i god tid underrättas om detta genom personligt meddelande eller där så är lämpligt genom anslag.

- 3.5 När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa uttaget av el enligt punkterna 3.1 eller 3.3 ska elnätsföretaget fördela tillgänglig överföringskapacitet så rättvist som möjligt.

När det är nödvändigt att avbryta eller begränsa uttaget av el enligt punkten 3.2 ska det enligt författning genomföras så att samhällsviktiga elanvändare prioriteras.

4. Ersättning för skada och avbrottsersättning

- 4.1 Elnätsföretaget ska informera konsumenten om leveranssäkerheten i elnätet och om rätten till avbrottsersättning och skadestånd enligt ellagen.

Om konsumenten gör anspråk på ersättning bör konsumenten i första hand kontakta elnätsföretaget. Se även punkten 4.9 för konsumentens möjlighet att väcka talan i domstol.

Ersättning för skada enligt ellagen

- 4.2 Om överföringen avbrutits på grund av konsumentens avtalsbrott men elnätsföretaget inte haft rättslig grund att avbryta överföringen har konsumenten rätt till ersättning för skada som har orsakats av elnätsföretaget.

- 4.3 Om elnätsföretaget inte har underrättat konsumenten enligt punkten 3.4 har denne rätt till ersättning för skada som har orsakats av elnätsföretaget.

- 4.4 En konsument har rätt till ersättning för skada som har orsakats av elnätsföretaget, om överföringen av el avbryts utan att det beror på konsumentens avtalsbrott och utan att det finns rätt att avbryta överföringen enligt punkten 3.3.

Detta gäller dock inte om elnätsföretaget visar att avbrottet beror på ett hinder utanför dess kontroll som elnätsföretaget inte skäligen kunde förväntas ha räknat med och vars följder elnätsföretaget inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit.

- 4.5 Beror avbrottet på någon som elnätsföretaget har anlitat för att utföra underhåll, reparation eller liknande arbete, är elnätsföretaget fritt från skadeståndsskyldighet endast om också den som har anlåtats skulle vara fri enligt punkten 4.4.

- 4.6 Rätten till ersättning enligt punkterna 4.2–4.5 omfattar utgifter och inkomstbortfall samt annan förlust på grund av avbrottet.

- 4.7 Konsumenten ska underrätta elnätsföretaget om anspråk på ersättning enligt punkterna 4.2–4.6 inom två år från det skadan inträffade.

Om konsumenten inte gör det, går rätten till ersättning för den uppkomna skadan förlorad.

Ersättning för skada enligt elsäkerhetslagen och skadeståndslagen

- 4.8 Bestämmelser om ansvar för skada som orsakas av el finns i elsäkerhetslagen (2016:732). Det finns även bestämmelser i skadeståndslagen (1972:207) som reglerar ansvar vid skada orsakad genom uppsåt eller vårdslöshet.

Vid bestämmande av ersättning för skada tillämpas 5 kap. skadeståndslagen med undantag av vad som gäller enligt punkten 4.13 i dessa villkor.

Vid bestämmande av ersättning för sakskada enligt reglerna om säkerhetsbrist i el (produktansvar) ska enligt elsäkerhetslagen ett belopp om 3 500 kr avräknas.

- 4.9 En konsument som vill väcka talan i domstol om anspråk på ersättning enligt reglerna om produktansvar i elsäkerhetslagen ska väcka talan inom tre år från det konsumenten fått kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Talan om ersättning måste dock väckas inom tio år från det att den som påstås vara skadeståndsskyldig tillhandahöll elen.

En konsument som vill väcka talan i domstol, i fråga om ersättning enligt andra regler om ansvar i elsäkerhetslagen, ska väcka talan om sådan ersättning inom två år från det att skadan inträffade.

Om konsumenten inte väcker talan i domstol i rätt tid enligt denna punkt har konsumenten inte rätt till ersättning för den uppkomna skadan enligt elsäkerhetslagen.

Övriga bestämmelser om ersättning för skada

- 4.10 Om en konsument påtalar att ett byte av elhandelsföretag inte genomförts på rätt sätt eller i rätt tid svarar elnätsföretaget för att frågan, efter samråd med det anmälade elhandelsföretaget, utreds. Elnätsföretaget ska även lämna besked till konsumenten om vad som orsakat felaktigheten. Besked ska, om inte särskilda skäl föreligger, lämnas till konsumenten inom fjorton dagar från det att konsumenten tagit kontakt med elnätsföretaget.
- 4.11 Om påbörjande av elleverans eller byte av elhandelsföretag inte genomförts i enlighet med författning och detta beror på elnätsföretaget har konsumenten rätt till ersättning för den skada som därvid uppstår.
- Om konsumenten gjort sannolikt att denne drabbats av skada men skadebeloppet inte uppgår till 200 kronor per uttagpunkt och skadetillfälle ska konsumenten ändå erhålla ersättning med 200 kronor. För att få ersättning med högre belopp måste konsumenten styrka skadan och dess storlek.
- 4.12 Den skadelidande parten ska vidta skäliga åtgärder för att begränsa sin skada. Försummar den skadelidande parten det kan ersättningen reduceras i motsvarande mån.
- 4.13 Rätten till ersättning för skada omfattar inte skada hänförlig till näringsverksamhet.
- 4.14 I preskriptionslagen (1981:130) finns allmänna bestämmelser om preskription av rätt till ersättning.

Avbrottsersättning

- 4.15 Om uttagpunkten är elektriskt fränkopplad i en eller flera faser från spänningssatt koncessionerat nät under en sammanhängande period om minst tolv timmar har konsumenten rätt till avbrottsersättning om inte någon av följande situationer föreligger:
1. Avbrottet beror på konsumentens försummelse.
  2. Överföringen har avbrutits med stöd av punkten 3.3.
  3. Elnätsföretaget kan visa att avbrottet berott på ett hinder utanför berört elnätsföretags kontroll, som detta inte skäligen kunde förväntats ha räknat med och vars följderna inte heller skäligen kunde ha undvikits eller övervunnits.
  4. Avbrottet är hänförligt till ett fel i ett ledningsnät vars ledningar har en spänning om 220 kilovolt eller mer.
- 4.16 Elnätsföretaget till vars nät konsumentens anläggning är ansluten ska betala avbrottsersättning till konsumenten enligt punkterna 4.17 – 4.21.
- Rätten till avbrottsersättning omfattar inte inmatning av el.
- 4.17 När avbrottsersättning beräknas ska en period med avbruten överföring av el (avbrottsperiod) anses avslutad vid den tidpunkt då avbrottet upphört, om överföringen därefter har fungerat oavbrutet under de närmast följande två timmarna.

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod om minst tolv timmar och högst tjugofyra timmar betalas med 12,5 procent av konsumentens beräknade årliga nätkostnad, dock lägst 2 procent av prisbasbeloppet enligt socialförsäkringsbalken (2010:110) avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Om avbrottsperioden är längre än tjugofyra timmar ska för varje därefter påbörjad tjugofyrtimmarsperiod ytterligare ersättning betalas med 25 procent av konsumentens beräknade årliga nätkostnad, dock ytterligare lägst 2 procent av prisbasbeloppet avrundat till närmast högre hundratal kronor.

Avbrottsersättningen ska för en avbrottsperiod uppgå till högst 300 procent av konsumentens beräknade årliga nätkostnad.

- 4.18 Avbrottsersättning får jämkas efter vad som är skäligt
- om avbrottsersättningen är oskäligt betungande med hänsyn till de ekonomiska förhållandena hos elnätsföretaget eller hos ägare till annat nät som på grund av avbrottet är ersättningskyldig gentemot elnätsföretaget enligt ellagen, eller
  - om arbetet med att få igång överföringen av el har behövt försenas för att inte utsätta arbetstagarna för betydande risker.
- 4.19 Elnätsföretaget ska utge avbrottsersättning utan oskäligt dröjsmål och aldrig senare än sex månader från utgången av den månad då elnätsföretaget fick eller borde ha fått kännedom om avbrottet.
- Om betalning inte sker i rätt tid utgår ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) för ej utgiven ersättning.
- 4.20 Om konsumenten inte fått avbrottsersättning ska konsumenten underrätta elnätsföretaget om anspråk på avbrottsersättning inom två år från det att avbrottet upphört. Gör konsumenten inte det har denne förlorat rätten till avbrottsersättning för det aktuella avbrottet.
- 4.21 Avbrottsersättning ska avräknas från skadestånd som betalas ut på grund av samma elavbrott.

5. Anläggningar

- 5.1 Parterna får inte använda sina anläggningar så att skada kan uppkomma på motpartens anläggningar, eller så att störningar kan uppstå i nätet eller för andra kunder.

Elnätsföretagets anläggningar

- 5.2 Elnätsföretaget ska enligt ellagen tillse att överföringen av el är av god kvalitet.
- Om det finns skälig anledning att anta att elkvaliteten är bristfällig ska elnätsföretaget utföra en för konsumenten kostnadsfri utredning av elkvaliteten i konsumentens uttagspunkt.
- Vid konstaterad brist kan elnätsföretaget enligt ellagen vara skyldigt att avhjälpa brister i överföringen.
- 5.3 Elnätsföretaget drar mot engångsavgift fram erforderliga ledningar till en av elnätsföretaget vald anslutningspunkt. Elnätsföretaget äger ledningarna och bestämmer deras läge efter samråd med konsumenten. Önskar konsumenten annan anslutningspunkt, annat läge eller ökad kapacitet ombesörjer elnätsföretaget sådan åtgärd mot särskild ersättning för de merkostnader som därvid uppkommer.
- 5.4 Elnätsföretagets ledningar är avsedda för elanslutningen och överföringen av el och får inte utan tillstånd från elnätsföretaget utnyttjas för annat ändamål.
- 5.5 Elnätsföretaget har rätt att inom anslutningsfastigheten installera och bibehålla mätare jämte annan för kontroll av förbrukningen erforderlig utrustning, här kallad mätanordningen. Plats för denna väljes av elnätsföretaget efter samråd med konsumenten och ska upplåtas utan kostnad för elnätsföretaget. Mätanordningen är elnätsföretagets egendom eller upplåten till dennes förfogande och får hanteras endast av elnätsföretaget eller någon som elnätsföretaget anlitat.

Konsumenten ska se till att för denne tillgänglig mätanordning är lätt åtkomlig för elnätsföretaget, så att elnätsföretaget på ett säkert sätt kan utföra arbete på och kontroll av mätanordningen.

Om elnätsföretaget avser att byta mätare ska, om inte särskilda skäl föreligger, konsumenten i god tid innan informeras om orsak och tidpunkt för bytet. Även annan lämplig information t.ex. om mätarens funktion ska enligt författning lämnas i samband med installation av nya mätare.

- 5.6 Elnätsföretagets plomberingar eller andra spärrdon får inte brytas. Ett av konsumenten anlitat registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör äger dock rätt att bryta elnätsföretagets plomberingar i samband med felsökning eller tillsyn av konsumentens anläggning. Sådant brytande av plombering ska snarast, dock senast nästkommande vardag, anmälas av det registrerade elinstallationsföretaget eller den auktoriserade elinstallatören till elnätsföretaget.

Konsumentens anläggning

- 5.7 Enligt elsäkerhetslagen ansvarar anläggningsinnehavaren själv för att anläggningen är säker och används på ett säkert sätt. Förekommande plomberingar påverkar inte detta ansvar.

Alla arbeten på konsumentens anläggning ska utföras enligt elsäkerhetslagen och övriga gällande bestämmelser. För arbetets utförande ska, om inte annat följer av gällande bestämmelser, anlitas ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör.

- 5.8 Konsumenten ansvarar för att huvudsäkring (mätarsäkring) och tillhörande passdel möter det behov som konsumenten har. Däri ingår även att kontrollera att den avgiftsbestämmande passdelen och huvudsäkringen överensstämmer med vad som är avtalat med elnätsföretaget.

- 5.9 Anslutning av konsumentens anläggning till elnätet får endast utföras av elnätsföretaget.

Elinstallationsarbete som medför behov av ny anslutning, ändrad anslutning eller väsentlig förändring av konsumentens anläggning ska innan arbetet påbörjas skriftligen förämnas till elnätsföretaget av ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör. Sådant förändring kan exempelvis vara ändring av avgiftsbestämmande passdel och huvudsäkring, installation av fast ansluten laddbox, solceller, värmepump, batteri (energilagring), spabad eller liknande.

Elinstallationsarbetet får endast utföras efter elnätsföretagets godkännande.

- 5.10 Elinstallationsarbete enligt punkten 5.9 andra stycket ska skriftligen färdiganmälas till elnätsföretaget av ett registrerat elinstallationsföretag eller en auktoriserad elinstallatör och det som omfattas av färdiganmälan får endast driftsättas efter elnätsföretagets godkännande.
- 5.11 Konsumenten äger och ansvarar för att bekosta, installera, underhålla och vid behov förnya den för anslutningen och mätanordningen erforderliga utrustningen, såsom mätartavla, mätarskåp och mätarledningar.
- 5.12 Elnätsföretaget har rätt att kräva att konsumenten på egen bekostnad utan oskäligt dröjsmål ändrar sin anläggning så att betryggande driftförhållanden uppnås och så att gällande bestämmelser uppfylls.
- 5.13 Konsumenten är skyldig att på elnätsföretagets begäran lämna uppgift om anslutna apparater och bruksföremål samt om dessas beskaffenhet och effektbehov.
- 5.14 Konsumenten får inte koppla samman elnätsföretagets anläggning med annan kraftkälla eller anläggning om inte annat avtalats.

- 5.15 Elnätsföretaget eller någon företaget anlitat ska efter samråd med konsumenten lämnas tillträde till för denne tillgänglig anläggning och mätanordning.
- 5.16 Elnätsföretaget har rätt att göra en kontroll av konsumentens anläggning.
- Om elnätsföretaget vid inkoppling eller kontroll upptäcker felaktigheter i konsumentens anläggning, ska elnätsföretaget underrätta konsumenten om detta.
- En kontroll innebär inte att elnätsföretaget övertar det ansvar och de skyldigheter som konsumenten eller den som utfört arbete på konsumentens anläggning kan ha.

6. Mätning, insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

Mätning

- 6.1 Till konsumenten överförd el registreras av elnätsföretagets mätare.
- Om insamlade mätvärden inte överensstämmer med elmätarens register, ska elmätarens register gälla.
- 6.2 Har konsumenten anledning att förmoda att fel föreligger i mätaren ska denne utan oskäligt dröjsmål anmäla detta till elnätsföretaget. Konsumenten har då rätt att påkalla provning av mätaren. Provningsen utförs av elnätsföretaget, eller någon företaget anlitar, om konsumenten godtar det. Konsumenten har dock rätt att begära att provningen kontrolleras eller utförs av opartisk sakkunnig.
- 6.3 Vid provning ska mätarens registrering anses godtagbar i det fall avvikelser inte är större än vad den får vara enligt vid var tid gällande föreskrifter. Är avvikelser större ska mätvärdena rättas och mängden överförd el korrigeras så att den motsvarar de rättade värdena.
- 6.4 Sker provning på konsumentens begäran och det då konstateras att mätarens registrering är godtagbar enligt punkten 6.3 ska konsumenten ersätta elnätsföretaget med högst de självkostnader som uppkommit för provningen. I annat fall bekostas provningen av elnätsföretaget. Företaget ska i förväg informera konsumenten som begär provning om beräknad kostnad för provningen.

Insamling och rapportering av mätvärden samt fakturering

- 6.5 Elnätsföretagets mätning, insamling och rapportering av mätvärden ska ske i enlighet med författning.
- En konsument som begär att elförbrukningen ska mätas utöver kraven som följer av författning ska av elnätsföretaget debiteras merkostnaden för denna mätning och för rapporteringen av resultaten av dessa mätningar. Om mätningen av konsumentens förbrukning då kräver en annan mätutrustning än vid mätning enligt författning, ska konsumenten betala kostnaden för mätaren med tillhörande insamlingsutrustning och för dess installation i uttagspunkten.
- Andra kostnader för mätning än de som nu nämnts får inte debiteras konsumenten.
- 6.6 Elnätsföretagets faktura till konsumenten ska vara tydlig och ange
1. det belopp som ska betalas,
  2. en uppdelning av beloppet i komponenter, varav en komponent ska avse skatt,
  3. förfallodag,
  4. vilka aktuella priser som fakturan grundas på, och
  5. i förekommande fall, om avtalet föreskriver en framtida ändring av produkten eller priset tillsammans med det datum då ändringen träder i kraft.
- 6.7 Elnätsföretaget ska fakturera konsumenten utifrån uppmätt faktisk förbrukning minst en gång per kvartal. Konsumenten har dock rätt att välja månadsfakturering.

Om synnerliga skäl föreligger får dock faktureringen ske preliminärt och baseras på beräknad förbrukning. Den beräknade förbrukningen ska då fastställas med ledning av konsumentens tidigare kända förbrukning samt övriga omständigheter som t.ex. av konsumenten uppgivna förändringar som kan antas påverka förbrukningen.

Om ett elnätsföretag tillämpar ett system med förskottsbetalning, ska detta vara skäligt och grundat på den förväntade förbrukningen.

- 6.8 Vid avstämning av fakturering som har grundats på beräknad förbrukning enligt punkten 6.7 (preliminär fakturering) ska avstämningen utifrån uppmätt faktisk förbrukning (avstämningfakturering) ske med hänsyn tagen till de olika priser som har tillämpats för den tid avstämningen omfattar.

Har preliminär fakturering pågått längre än åtta månader räknat från senaste faktura som grundats på uppmätta värden ska avstämningfakturan reduceras med 15 procent av skillnaden mellan vad som slutligt respektive preliminärt fakturerats. Vidare har konsumenten rätt till en kostnads- och räntefri avbetalningsplan avseende avstämt belopp där antalet delbetalningar står i relation till den tid den preliminära faktureringen pågått.

- 6.9 Om det vid provning eller på annat sätt konstaterats att mätanordningen inte fungerar eller om denna registrerat annan mängd överförd el än den verkliga eller har fel skett vid insamling av mätvärden, uppskattar elnätsföretaget efter samråd med konsumenten och berörda elhandelsföretag den mängd el som överförts. Uppskattningen sker med ledning av konsumentens tidigare kända mätvärden samt övriga omständigheter som kan ha påverkat överföringen. Uppskattningen ska ligga till grund för elnätsföretagets fakturering.

Har överförd mängd uppskattats enligt föregående stycke ska elnätsföretaget meddela detta senast i samband med faktureringen.

- 6.10 Om fakturering inte skett enligt avtalat intervall har konsumenten rätt till en kostnads- och räntefri avbetalningsplan där antalet delbetalningar står i relation till antalet uteblivna fakturor.

Om fakturering uteblivit helt under en period om minst åtta månader räknat från senaste faktura som grundats på uppmätta värden ska den faktura som avser perioden med utebliven fakturering reduceras med 15 procent.

Har avtalad fakturering helt uteblivit, för viss period, och detta beror på omständigheter som ligger inom elnätsföretagets kontroll, har elnätsföretaget inte rätt att kräva betalning för fordringar hänförliga till den uteblivna faktureringen som är äldre än tolv månader.

- 6.11 Om konsumenten tidigare har fakturerats ett för högt belopp ska reglering av det felaktigt fakturerade beloppet ske utan dröjsmål efter det att felet konstaterats. Avser regleringen mindre belopp sett i relation till årskostnaden ska den normalt ske vid påföljande faktureringsstillfälle, om inte konsumenten begär att få det utbetalt särskilt.

- 6.12 Om det finns anledning att anta att konsumenten i god tro betalat faktura som med fog kan uppfattas som slutlig för viss tidsperiod föreligger inte ytterligare betalningsskyldighet för sådan period.

- 6.13 Då avtalsförhållandet upphör ska konsumenten få en slutfaktura inom sex veckor från den dag då avtalsförhållandet upphörde. Efter det att elnätsföretaget sänt en slutfaktura får ingen ytterligare fakturering ske. Om inte synnerliga skäl föreligger ska slutfakturan grundas på insamlade mätvärden.

7. Betalning och säkerhet

- 7.1 Elnätsföretaget ska informera konsumenten om vilka betalningssätt och faktureringsalternativ som konsumenten har.**

Ett elnätsföretag får inte missgynna en konsument endast på grund av det betalningssätt konsumenten har valt.

- 7.2 Konsumenten ska betala för att vara ansluten till nätet och för överföring av el. Betalningsskyldigheten omfattar även överföring av el som konsumenten inte kunnat tillgodogöra sig på grund av fel inom sin anläggning, eller av annan orsak som inte beror på elnätsföretaget.**

- 7.3 Om konsumenten börjar ta ut el i uttagspunkten utan att ha något giltigt avtal med ett elhandelsföretag ska konsumenten betala för elen till det elhandelsföretag som elnätsföretaget är skyldigt att anvisa enligt punkten 10.3, enligt de villkor som detta elhandelsföretag tillämpar.**

- 7.4 Betalning ska vara elnätsföretaget tillhanda senast på den i elnätsföretagets faktura angivna förfallodagen, vilken infaller tidigast 20 dagar efter det att elnätsföretaget avsänt fakturan. Förfallodagen bör som huvudregel infalla tidigast den 28:e dagen i månaden.**

Om inget annat avtalats med elnätsföretaget eller annan aktör ska fakturan skickas per post.

- 7.5 Sker inte betalning i rätt tid har elnätsföretaget rätt att av konsumenten, förutom fakturabeloppet, ta ut ränta enligt räntelagen från den i fakturan angivna förfallodagen och ersättning för de kostnader som är förenade med dröjsmålet. Hit räknas även kostnader för skriftlig betalningspåminnelse och kostnader för verkställighet av betalnings- eller annan förpliktelse.**

- 7.6 Om elnätsföretaget, vid avtalets ingående, har skälig anledning att befara att konsumenten inte kommer att fullgöra sina betalningsförpliktelser har elnätsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för överföringen. Skälig anledning kan exempelvis vara brister eller förseningar beträffande tidigare betalningsförpliktelser till elnätsföretaget eller att konsumenten har en eller flera betalningsanmärkningar.**

Om konsumenten under avtalstiden har försummat sina betalningsförpliktelser till elnätsföretaget har elnätsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning för fortsatt överföring.

Om elnätsföretaget enligt första eller andra stycket har rätt att begära säkerhet eller förskottsbetalning, har elnätsföretaget också rätt att kräva månadsfakturerings.

Säkerhet eller förskottsbetalning får inte omfatta större belopp än vad som motsvarar fyra månaders beräknade avgifter för anslutningen och överföringen inklusive därtill kopplade skatter och andra myndighetsavgifter.

Om ett elnätsföretag tillämpar ett system med förskottsbetalning, ska detta vara skäligt och grundat på den förväntade förbrukningen.

Har konsumenten under en tid av sex månader från det att säkerhet ställdes eller förskottsbetalning första gången betalades i rätt tid fullgjort sina betalningsförpliktelser ska den ställda säkerheten återlämnas respektive kravet på förskottsbetalning avbrytas.

Om konsumenten har ställt säkerhet enligt denna punkt ska deponerade medel placeras på räntebärande konto, skiljt från elnätsföretagets egna tillgångar.

8. Avbrytande av överföring av el (frånkoppling) samt återinkoppling

8.1 När det gäller elnätsföretagets rätt att avbryta överföringen av el på grund av konsumentens avtalsbrott finns särskilda bestämmelser i ellagen.

8.2 Överföringen av el till en konsument får avbrytas, om

1. konsumenten har åsidosatt sina skyldigheter enligt avtalet med elnätsföretaget om överföringen av el,
2. det rör sig om ett väsentligt avtalsbrott,
3. konsumenten har uppmanats att inom en viss skälig tid vidta rättelse och, om det inte rör sig om utebliven betalning, tillsammans med uppmaningen informerats om att överföringen annars kan komma att avbrytas,
4. den tid som avses i 3 har löpt ut,
5. rättelse inte har skett, och
6. omständigheterna är sådana att det saknas anledning att befara att ett avbrott skulle medföra en personskada som inte är obetydlig eller en omfattande sakskada.

Om konsumenten har handlat otillbörligt får överföringen avbrytas trots att omständigheterna inte är sådana som anges i första stycket 6.

Sedan avtal ingåtts får frånkoppling inte ske endast på den grunden att konsumenten inte lämnat säkerhet eller betalat i förskott.

8.3 Vid utebliven betalning får överföringen av el till konsumenten avbrytas endast om

1. betalningen avser överföring av el,
2. förutsättningarna för avbrytande enligt punkten 8.2 är uppfyllda och konsumenten i god tid har informerats om vilka alternativ som finns för att undvika att överföringen avbryts,
3. konsumenten efter att den tid för rättelse som avses i punkten 8.2 första stycket 3 löpt ut har uppmanats att betala inom tre veckor från det att konsumenten har delgetts uppmaningen tillsammans med information om att överföringen annars kan avbrytas,
4. ett meddelande om den uteblivna betalningen samtidigt med uppmaningen enligt 3 har lämnats till socialnämnden i den kommun där konsumenten får elen överförd,
5. de tre veckorna som avses i 3 har löpt ut,
6. socialnämnden inte inom de tre veckorna skriftligen har meddelat den som lämnade meddelandet enligt 4 att nämnden tar på sig betalningsansvaret för skulden,
7. betalningen inte har skett, och
8. fordringen inte är tvistig.

För att en fordran ska anses som tvistig krävs att konsumenten framställt en rättsligt relevant invändning i sak. En sådan framställning bör vara skriftlig.

Om fordran är föremål för tvist får leveransen av el inte avbrytas enligt första stycket 8. Konsumenten måste dock betala den del av fordran som konsumenten och elnätsföretaget är överens om att konsumenten ska betala. Den del som är tvistig behöver inte betalas förrän tvisten är avgjord.

8.4 Frånkoppling får även ske när konsumenten åsidosätter villkor i elhandelsavtal beträffande den el som elnätsföretaget överför till konsumenten och åsidosättandet medför rätt för elhandelsföretaget att begära frånkoppling. Ansvar för att rätten till frånkoppling finns, åligger alltid det elhandelsföretag som begärt åtgärden.

Har konsumenten, efter frångoppling som skett enligt första stycket, bytt elhandelsföretag får elnätsföretaget inte vägra konsumenten återinkoppling.

- 8.5 Återinkoppling sker först då konsumenten uppfyllt samtliga sina förpliktelser enligt avtalet samt betalat skälig ersättning för elnätsföretagets kostnader som föranletts av åtgärder för frångoppling och återinkoppling. Sådan ersättning ska dock inte tas ut för information som rör vilka alternativ som finns för att undvika att överföringen avbryts. Återinkoppling ska även ske om den kvarstående försummelsen är obetydlig.

Om överföringen avbrutits på grund av konsumentens betalningsförsummelse har elnätsföretaget rätt att begära godtagbar säkerhet eller förskottsbetalning i enlighet med punkten 7.6 tredje till sjunde stycket för att överföringen ska återupptas.

9. Upplåtelse av mark, m.m.

- 9.1 För utförande och bibehållande av elnätsföretagets anläggningar för överföring av el inom företagets område för nätkoncession ska konsumenten upplåta mark i erforderlig mån och lämna elnätsföretaget tillträde till berörda fastigheter. Härefter ingår rätt för elnätsföretaget att underhålla och reparera anläggningarna samt att fälla träd och buskar, som utgör fara eller hinder för anläggningarna. Skälig hänsyn ska därvid tas till konsumentens intressen.

- 9.2 Konsumenten ska erhålla ersättning enligt gällande författningar och praxis för skador till följd av åtgärder enligt punkten 9.1.

Är elnätsföretagets anläggningar avsedda uteslutande för anslutning och överföring av el till konsumentens anläggning lämnas ersättning endast för tillfälliga skador.

Ersättning lämnas inte i något fall för obetydliga tillfälliga skador.

- 9.3 Konsumenten får inte uppföra byggnad, ändra marknivån eller vidtaga andra åtgärder som äventyrar åtkomst till, säkerheten, funktionen eller driften av elnätsföretagets anläggningar.
- 9.4 Om konsumenten kräver flyttning eller annan ändring av elnätsföretagets anläggningar, ska elnätsföretaget medverka till detta om inte väsentligt hinder av teknisk natur föreligger. Av flyttningen eller ändringen föranledda kostnader ska betalas av konsumenten.
- 9.5 Om elnätsföretagets anläggning inte är i funktion och inte heller i framtiden ska användas ska elnätsföretaget på egen bekostnad avlägsna anläggningen om konsumenten begär det och anläggningen innebär men för denne.
- 9.6 Konsumenten är skyldig att på begäran teckna servitutsavtal eller medverka till att elnätsföretaget erhåller ledningsrätt för sina anläggningar samt att verka för att elnätsföretaget till säkerhet för servitutsavtal erhåller inskrivning i fastigheten.

10. Påbörjande av elleverans samt byte och anvisning av elhandelsföretag

- 10.1 Vid påbörjande av elleverans (inflytt) är elnätsföretaget skyldigt att se till att konsumentens val av elhandelsföretag genomförs, förutsatt att komplett anmälan ifrån elhandelsföretaget till elnätsföretaget skett senast på inflyttningsdagen.

- 10.2 Byte av elhandelsföretag ska genomföras utan särskild kostnad för konsumenten.

Elnätsföretaget ska genomföra byte av elhandelsföretag enligt anmälan från det nya elhandelsföretaget som konsumenten valt.

Elnätsföretaget är skyldigt att genomföra bytet till den dag elhandelsföretaget och konsumenten kommit överens om förutsatt att anmälan från elhandelsföretaget skett senast 14 dagar innan bytet ska genomföras.

Om byte av elhandelsföretag inte skett på föreskrivet sätt kommer det tidigare elhandelsföretaget att fortsätta leveransen tills bytet kan äga rum.

- 10.3 Om en konsument saknar avtal om elleverans med ett elhandelsföretag är elnätsföretaget enligt lag skyldigt att anvisa konsumenten ett sådant (anvisat elhandelsföretag).

Elnätsföretaget ska utan dröjsmål underrätta konsumenten om vilket elhandelsföretag som anvisats och om konsumentens möjlighet att byta elhandelsföretag.

- 10.4 Anvisar elnätsföretaget konsumenten ett elhandelsföretag enligt punkten 10.3 ska elnätsföretaget samtidigt underrätta det anvisade elhandelsföretaget om detta.

11. Giltighet, ändringar och tillägg

- 11.1 Elnätsavtalet gäller tills vidare.

Om inte annat avtalats upphör avtalet en månad efter uppsägning från konsumenten. Konsumenten har rätt att antingen muntligen eller skriftligen säga upp avtalet.

Konsumenten ska styrka sin identitet vid uppsägning, om elnätsföretaget begär det.

Konsumenten ska snarast efter uppsägningen få en skriftlig bekräftelse från elnätsföretaget.

- 11.2 Elnätsföretaget får ändra sina priser. Vid sådana prisändringar ska elnätsföretaget underrätta konsumenten om ändringarna. Sådan underrättelse ska ske minst 15 dagar före ikraftträdandet, antingen genom ett särskilt meddelande till konsumenten eller genom annonsering i dagspressen och information på elnätsföretagets webbplats. Med dagspress avses den dagstidning som har störst spridning i den kommun där överföringen sker.

Prisändringar till följd av ändrade särskilda skatter eller av staten beslutade avgifter får ske och kan genomföras utan föregående underrättelse.

Av efterföljande faktura ska det tydligt framgå när prisändring skett samt dennas storlek.

- 11.3 Vid prisändring tillämpas det nya priset med utgångspunkt antingen från insamlat mätvärde, om insamlingen sker inom skälig tid från ändringstidpunkten, eller från ett på skälig grund beräknat mätvärde.

12. Information, vägledning och tvistlösning

- 12.1 Elnätsföretaget ska lämna tydlig information på sin webbplats om

1. konsumentens rättigheter,
2. hur konsumenten ska gå till väga för att lämna klagomål,
3. vilka organ konsumenten kan vända sig till för information eller tvistlösning, samt
4. oberoende användarrådgivning, där konsumenterna kan få råd om tillgängliga energieffektivitetsåtgärder och jämförelseprofiler.

Elnätsföretaget ska på eller i samband med fakturan hänvisa till att information enligt första stycket finns på elnätsföretagets webbplats och att den på begäran tillhandahålls på annat sätt.

- 12.2 För information och vägledning kan konsumenten vända sig till Konsumenternas energimarknadsbyrå, Energimarknadsinspektionen, Konsumentverket eller till konsumentvägledare.
- 12.3 Dessa allmänna avtalsvillkor ska tolkas och tillämpas i enlighet med svensk rätt. Tvist avseende giltighet, tolkning och tillämpning av dessa avtalsvillkor ska i första hand avgöras genom dialog mellan parterna. Om sådan dialog inte leder till att tvisten avgörs kan tvisten på konsumentens begäran prövas av Allmänna reklamationsnämnden, Box 174, 101 23 Stockholm, www.arn.se. Tvisten kan även prövas av allmän domstol eller annan, enligt författning, behörig instans.
- 12.4 Om prövning av tvist sker i någon av de i punkten 12.3 nämnda instanserna får indrivning av den skuld som tvisten gäller inte ske förrän tvisten är slutligt avgjord.
- 12.5 Den part som har en fordran mot den andra parten har rätt till ränta enligt räntelagen.
- 12.6 Energimarknadsinspektionen är tillsynsmyndighet enligt ellagen och utövar bl.a tillsyn över elnätsföretagens nättariffer för överföring av el, att överföring av el är av god kvalitet samt efterlevnad av konsumentskyddsbestämmelser i ellagen. Vidare kan villkor och pris för anslutning prövas av Energimarknadsinspektionen.